

Ailədə uşaqların hüquqlarını qoruyaq!

Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi

aileqadinusaq

@AileQadinUsaq

#hüquqlarımızitanıyaq

Ailədə uşağın hansı hüquqları var?

Uşaqların ailədə aşağıda göstərilən hüquqları var:

#hüquqlarımızitanıyaq

- 1 Uşağın ailədə yaşamaq və tərbiyə olunmaq hüququ
- 2 Uşağın öz valideynləri və başqa qohumları ilə ünsiyyətdə olmaq hüququ
- 3 Uşağın müdafiə hüququ
- 4 Uşağın öz fikrini bildirmək hüququ
- 5 Uşağın ad, ata adı və soyad daşımaq hüququ
- 6 Uşağın adının və soyadının dəyişdirilməsi hüququ
- 7 Uşağın əmlak hüquqları

- **18 yaşına çatmayan** və tam fəaliyyət qabiliyyəti əldə etməyən şəxslər **uşaq** hesab olunurlar
- Hər bir uşaq ailədə **yaşamaq** və **tərbiyə almaq**, öz **valideynlərini tanımaq** və onların **qayğısından istifadə etmək**, uşağın maraqlarına zidd olan hallar istisna olmaqla, onlarla **birgə yaşamaq** hüququna malikdir
- Uşaq öz **valideynləri** tərəfindən **tərbiyə olunmaq**, öz maraqlarının təmin olunması, **hərtərəfli inkişafı**, onun **ləyaqətinə hörmət** olunması **hüququna** malikdir

Ailədaxili ünsiyyətdə uşağın hansı hüquqları var?

- Uşaq valideynləri, babaları, nənələri və qardaşları, bacıları və başqa qohumları ilə ünsiyyətdə olmaq hüququna malikdir

- Valideynlərinin nikahının pozulması və ya etibarsız sayılması, valideynlərinin ayrı yaşaması uşağın hüquqlarına təsir etmir

- Valideynlər ayrı yaşadığında uşaq onların hər biri ilə ünsiyyət hüququna malikdir

- Valideynlər müxtəlif dövlətlərdə yaşadığında uşaq öz valideynləri ilə ünsiyyətdə olmaq hüququna malikdir

#hüquqlarımızitanıyaq

Ailədaxili münasibətlərdə uşağın fikri nə zaman nəzərə alınır?

- **Uşaq** ailədə onun maraqlarına toxunan istənilən məsələnin həlli zamanı **öz fikrini bildirmək**, habelə **məhkəmə istintaqı** və **inzibati araşdırmaların** gedişində **dinlənilmək** hüququna malikdir
- Uşağın maraqlarına zidd olan hallar istisna olunmaqla, **10 yaşına çatmış uşağın** fikri mütləq nəzərə alınmalıdır. Ailə Məcəlləsi ilə nəzərdə tutulmuş hallarda məhkəmə və ya qəyyumluq və himayə orqanı yalnız **10 yaşına çatmış uşağın** razılığı ilə **qərar** qəbul edə bilər, **7 yaşına çatmış uşağın** isə fikrini öyrənə və nəzərə ala bilər

Uşağın adının və soyadının dəyişdirilməsinə nə zaman icazə verilə bilər?

- Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı uşaq **18 yaşına çatana qədər** onun adının dəyişdirilməsinə, valideynlərinin birgə xahişinə əsasən və **uşağın mənafeyini** nəzərə alaraq icazə verə bilər

- Valideynlər ayrı yaşadıqda və uşaqla birlikdə yaşayan valideyn ona öz soyadını vermək istədikdə müvafiq icra hakimiyyəti orqanı bu məsələni digər valideynin rəyini nəzərə almaqla və uşağın maraqlarından asılı olaraq həll edir. Digər valideynin olduğu yeri müəyyənləşdirmək mümkün olmadıqda, o valideynlik hüquqlarından məhrum edildikdə, fəaliyyət qabiliyyəti olmayan hesab edildikdə, eləcə də üzürsüz səbəbdən uşağı saxlamaqdan və onun tərbiyəsindən yayındıqda həmin valideynin rəyini nəzərə almaq məcburi deyil
- Uşaq öz aralarında nikahda olmayan şəxslərdən olubsa və atalıq qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş qaydada müəyyən olunmayıbsa, müvafiq icra hakimiyyəti orqanı uşağın maraqlarını əsas tutmaqla onun soyadının, ananın bu xahişlə müraciət etdiyi anda daşdığı soyada dəyişdirilməsinə icazə vermək hüququna malikdir.
- **10 yaşına** çatmış uşağın adı və soyadı yalnız onun razılığı ilə dəyişdirilə bilər

Uşağın əmlak hüquqları hansılardır?

- Uşaq öz valideynlərindən və ailənin digər üzvlərindən Ailə Məcəlləsi ilə müəyyən olunmuş qaydada və miqdarda **vəsait** almaq hüququna malikdir. **Aliment, pensiyalar, müavinətlər** şəklində uşağa ödənilən məbləğ valideynlərin (onları əvəz edən şəxslərin) sərəncamına daxil olur, onlar tərəfindən uşaqların saxlanmasına, tərbiyəsinə və təhsilinə xərclənir
- Məhkəmə uşağa görə aliment ödəyən valideynin tələbi ilə alimentin **50 faizdən çox** olmayan məbləğini yetkinlik yaşına çatmayan uşağın adına açılmış bank hesabına köçürmək barədə qərar çıxara bilər. Uşaq gəlirinə, vərəsəlik və ya hədiyyə şəklində əldə etdiyi əmlaka, habelə uşağın vəsaiti hesabına əldə edilmiş digər əmlaka mülkiyyət hüququna malikdir

Uşaq hüquqlarını müdafiə edən orqanlar hansılardır?

- **Uşağın** hüquqlarının və qanuni mənafelərinin müdafiəsi **valideynlər** (onları əvəz edən şəxslər), Ailə Məcəlləsi ilə nəzərdə tutulmuş hallarda isə müvafiq icra hakimiyyəti orqanı və **məhkəmə** tərəfindən həyata keçirilir. Uşağın valideynləri (onları əvəz edən şəxslər) tərəfindən sui-istifadə etmə hallarından müdafiə olunmaq hüququ vardır
- Uşağın hüquqları və qanuni mənafeləri pozulduqda, o cümlədən valideynləri (onlardan biri) uşağın təhsili, tərbiyəsi üzrə vəzifələrini yerinə yetirmədikdə və ya valideynlik hüquqlarından sui-istifadə etdikdə, uşaq öz hüquqlarını qorumaq üçün müvafiq icra hakimiyyəti orqanına, **14 yaşına çatdıqda** isə məhkəməyə müraciət etmək hüququna malikdir

Uşaq hüquqlarının həyata keçirilməsinə hansı qurumlar nəzarət edir?

Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi

AR Daxili İşlər Nazirliyi

AR Təhsil Nazirliyi

AR Gənclər və İdman Nazirliyi

AR Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi

AR Səhiyyə Nazirliyi

İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi

Yetkinlik yaşına çatmayanların işləri və hüquqlarının müdafiəsi üzrə komissiyalar və yerli icra hakimiyyətlərinin qəyyumluq və himayə orqanları qanunvericiliklə müəyyən olunmuş fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq

Yetkinlik yaşına çatmayanların işləri və hüquqlarının müdafiəsi üzrə komissiyalar qanunvericiliklə müəyyən

#hüquqlarımızitanıyaq

Birlikdə
hüquqlarımızı
tanıyaq və daha
çox paylaşaq

 office@scfwca.gov.az

 www.scfwca.gov.az

Uşaq Qaynar xətt xidməti

 [116111](tel:116111)

#hüquqlarımızıtanıyaq